

VASAS KOSÁRLABDA AKADÉMIA FÉRFI SZAKOSZTÁLY FAIR PLAY, SZÜLŐI, EDZŐI ETIKAI KÓDEX

PREAMBULUM

Az **Európai Sport Charta** és **Sport Etikai Kódex** alapelveként jelöli, hogy a **FAIR PLAY** által képviselt etikai elvek **nem önkéntes választáson alapulnak**, hanem szerves részei minden sporttevékenységnek, sportpolitikának, és sportirányításnak.

FAIR PLAY

A Fair Play jelentése a tiszta eszközökkel játszott mérkőzés és az ellenféllel szemben tanúsított sportszerű magatartás eszméje.

Ez a sport egyik legnemesebb tényezője, hiszen maga a sport hozta létre a Fair Play-t. Ez az eszme azért is fontos, mert csak a sportszerű mérkőzés jelent igazi szórakozást.

A Fair Play fogalma a következő alapelvekben fejezhető ki. Ezek épp úgy érvényesek a játékosokra, mint a mérkőzéssel kapcsolatos bármely személyre.

1. Tiszteletben kell tartani a játékszabályokat, valamint a különböző bajnokságok, tornák szabályzatát.
2. Minden erőfeszítést meg kell tenni az ellenféllel, a játékvezetőkkel és a mérkőzésen résztvevő minden más személlyel (nézőkkel, csapatvezetőkkel, a médiák képviselőivel) szembeni sportszerű magatartás érdekében.
3. A mérkőzés minden szereplőjét ösztönözni kell, hogy e viselkedési szabályok szerinti magatartást tanúsítsa a mérkőzések előtt, alatt és utána, bármi legyen is a mérkőzés eredménye és a játékvezető döntése.

A becsületes játék aranyszabályai

1. Saját örömeidre sportolj! Élvezd a játékot! Ne csak szüleid, edzőid, tanáraid kedvéért sportolj!
2. Uralkodj magadon! Sértődötten, veszekedve, duzzogva nem lehet játszani, mert mindenkinek elrontod a kedvét.
3. Tanulj meg együtt játszani csapattársaiddal és ellenfeleiddel egyaránt, mert nélkülük nincs játék.
4. Mindig tiszteld és tartsd be a játékszabályokat! Fogadd el a bíró döntését!
5. Csak a tiszta eszközökkel elért eredmény okozhat büszkeséget és örömet!
6. Egyforma szorgalommal, igyekezettel dolgozz a saját és csapatod érdekében. Így mindannyian eredményesebben szerepelhettek.
7. Nemcsak a győzelem a játék célja. Szeresd a játékot, fejleszd képességeidet, keress barátokat és próbáld meg a legjobbat kihozni önmagadból!
8. Ismerj el minden jó teljesítményt, akár a saját, akár az ellenfél csapata volt a sikeres.
9. Veszíteni is tudni kell; emelt fővel, méltósággal! Nyújts kezet és gratulálj a győztesnek!
10. Mindig emlékezz arra, hogy az edzők és szakemberek azért vannak ott, hogy segítsenek neked. Tanulj meg együttműködni velük!

11. Sportfelszerelésed komoly érték. Sokan megdolgoztak érte! Vigyázz rá!
12. A sportoló teljesítményével bizonyít. Akaraterőd mutatkozzon meg tanulmányaidban is.

Szülői etikai kódex

1. Ezennel fogadom, hogy gyermekem a fiatalok sportjában a szülői etikai kódex ismeretében vesz részt.
 2. Betartom a sportszerű viselkedés szabályait, a játékosokat, edzőket, játékvezetőket és minden hivatalos személyt támogatok minden mérkőzésen vagy egyéb ifjúsággal kapcsolatos eseményben.
 3. Fizikai és erkölcsi támogatást nyújtok a gyermekemnek személyes példamutatással a győzelem elérése érdekében.
 4. Töreksem arra, hogy gyermekem biztonságos és egészséges környezetben játszhasson.
 5. Elvárom, hogy gyermekemmel felelős és jól képzett edző foglalkozzon (aki betartja az edzők etikai kódexében foglaltakat.)
 6. Támogatom az edzőket, játékvezetőket és minden hivatalos személyt, annak érdekében, hogy gyermekem mindig pozitív és élvezetes élményt kapjon.
 7. Elvárom, hogy a sportolási környezet dopping-, drog-, cigaretta- és alkoholmentes legyen, és visszautasítom minden sporteseményen ezek használatát.
 8. Tudom, és emlékezni fogok, hogy a játék a gyermekeké és nem a felnőtteké.
 9. A tőlem telhető legtöbbet megteszem annak érdekében, hogy örömet okozzon a sport a gyermekemnek.
 10. Példamutatásommal is arra nevelem gyermekemet, hogy társait, ellenfeleit, edzőket, játékvezetőket, minden hivatalos személyt, és valamennyi szurkolót mindennemű megkülönböztetés nélkül kezelje nemi, faji, vallási valamint képességbeli és képzettségbeli hovatartozásától függetlenül.
 11. Segítek gyermekemnek, hogy élmény legyen számára a sport, és minden tőlem telhető segítséget megadok az edzőknek.
 12. Megteszek mindent, amit a gyermekek sportolási lehetőségeinek szervezésének terén megtehetek.
-

Etikai normák az edzők számára

A kosárlabdázók etikájának kialakításában az edző személye kulcsfontosságú. Az etikával kapcsolatos felfogásuk és beállítottságuk közvetlenül hat ki a játékosok magatartására. Ezért az edzőnek tudatában kell lennie, hogy majdnem minden döntésének, cselekedetének és stratégiai céljának erkölcsi kihatása van.

Intellektuális és emocionális szándékait egyensúlyban kell tartania, megfelelő beleérző képességgel összekötve. A győzelem természetesen minden edzőnek alapvető törekvése. Az etikai normák nem állnak ellentétben a győzelem elérésének célkitűzésével. A bármi áron való győzelem gondolkodásmódjától azonban el kell határolódniuk. A fiatalokkal dolgozó edzőkre többletfelelősség is hárul. A fiatalok egészsége, biztonsága, jóléte és erkölcsi nevelése fontosabb, mint az egyesület, az iskola, az edző, vagy a szülők hírneve, presztízse.

A: Kötelezettségek a sportággal szemben:

Az edző kötelessége, hogy

- 1./ támogassa a kosárlabdasporthoz, annak összes értékével együtt, hogy elnyerje a fiatalok támogatását és lelkesedését, akik a holnap hősei, szurkolói és vezetői lesznek,
- 2./ fejlessze és javítsa szakmai ismereteit a tudományos kutatási eredmények, a gyakorlati tapasztalatok és a szakmai útmutatások tanulmányozásával,
- 3./ megossza szakmai tudását kollégáival, különösen a fiatalabb generáció tagjaival, hangsúlyozottan, ha erre felkérlik (pld. szakmai konferenciák keretében, cikkek írásával stb.)
- 4./ olyan módon fejlessze saját csapata képességeit, és teljesítményét, oktassa a technikát és a taktikát, amely -a sikerrel együtt - a kosárlabdát a nézők számára vonzóvá teszi,
- 5./ megóvja a kosárlabdasporthoz minden negatív befolyástól.

B: Kötelezettségek saját csapatával, és annak játékosaival szemben:

Az edző kötelessége, hogy:

I. Általánosan:

- 1./ játékosainak és segítőinek egészségére prioritást élvezzen,
- 2./ minden tőle telhetően megtegyen a sportbeli, technikai, taktikai stb. területek fejlesztésére, s minden megtett eszköz segítségével, csapatával a legjobb eredményt érje el,
- 3./ játékosaival megértesse és betartassa a sportszerű magatartás szellemének alapelveit,
- 4./ elkerüljön minden olyan lépést, amely hosszú távon az egészségre, vagy a testi fejlődésre veszélyeket hordoz magában,

II. Speciálisan, ha fiatal játékosokkal dolgozik, hogy:

- 1./ a gyermekeknek olyan sportbeli tapasztalatot adjon át, ami egész életükben egészséges fizikai tevékenységre sarkallja őket,
- 2./ kerüljön olyan elvárásokat a gyermekekkel szemben, ami nincs arányban azok képességeivel,
- 3./ ugyanolyan érdeklődéssel kísérje a kevésbé tehetséges gyermekeket, mint a tehetségeseket, a versenyeken elért sikereken túl is emelje ki és jutalmazza az igyekezetet, és annak eredményeit,
- 4./ minél több információval lássa el, s világosítsa fel a fiatal sportolót és családját a túlzott teljesítmény centrikusság veszélyeiről.

C: A játék- és versenyszabályok betartása:

Elsősorban az edző és a játékosok felelősek a játék szelleméért.

Ezért az edzőnek kötelessége:

- 1./ tiszteletben tartani a játékszabályokat, a versenykiírásokat és a játék szellemét, s eszerint irányítani a játékosait,

- 2./ kerülni a szabályok kijátszásának kísérletét,
- 3./ tiltani a tiltott szerek használatát a játékosai körében,

D: Az ellenfél játékosainak tiszteletben tartása:

- 1./ legyen példakép játékosai számára abban is, hogy előzékenységet, udvariasságot tanúsít az ellenféllel- annak játékosaival és vezetőivel – szemben,
- 2./ tanítsa meg játékosait -az ellenfél nem ellenség - szemléletre,
- 3./ tartózkodjék az erőszakos játék taktikájától, az ellenfél megfélemlítésétől,
- 4./ akadályozza meg a mérkőzés elrontását azzal, hogy az ellenfelet vulgáris kifejezésekkel illeti.

E: A hivatalos személyek (játékvezetők, hivatalos ellenőrök) tiszteletben tartása:

Az edző:

- 1./ viselkedjék udvariasan a mérkőzés játékvezetőivel, hivatalos személyeivel szemben,
- 2./ legyen megértéssel a játékvezetés nehézségeivel szemben, méltósággal fogadja el a döntéseket,
- 3./ legyen tudatában annak, hogy a mérkőzés két fél között rögzített játékszabályok keretében folyó erőpróba, s ebben a játékvezető a mérkőzés fontos részét képezi, mint a játék rendjét fenntartó és döntéshozó személy,

F: Kötelezettség a közönséggel és a médiákkal szemben:

Az edző kötelessége, hogy:

- 1./ megadja a szükséges tájékoztatást a médiák képviselőinek- azok kérdései esetén - a személyiségi jogok keretein belül,
- 2./ őrizze meg méltóságát a közönséggel és a médiákkal szemben, függetlenül az eredménytől éppúgy, mint a nézők, vagy a médiák provokációjától,
- 3./ információiban szigorúan az igazsághoz és a valósághoz tartsa magát.

2017. július 1. Budapest

Vasas Kosárlabda Akadémia
Férfi Szakosztály